

(א) פסחים מהל' (ג) ג' ע"ג
מוס' לעיל ק"ג. ד"ה וזת
המחשבה: (ד) כ"ב ל"ה
(ה) שבתות מו: כ"ב ג"ב
(ו) ג' נבדיל נמח' רש"ש.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כל קל בו וכו'
חייב שתיים: (ב) ה"ב
ד"ה ותנא וכו' אבל לא
שלא למיז: (ג) ד"ה והא
וכי דמטעם: (ד) בא"ד
ניגול להשאל לאורו שם
כ"ד:

גליון הש"ס

ת"ה הוא רבא. ומימי
למיר' בח"פ ע"ל דף ג ע"א
ת"ה חז:

מוסף רש"י

בשעה שאינו בקום
אכול צלי. דלן לו יומר
אכלת לל' (מנעור יום)
אינו דין שיטעו בללו לא
תאכל נא (פסחים מהל'
דאכלי חושלא. שיעור
קולפים, שנכנסו צדקה ודאו
אותה תבואה השטותה עם
לשמה, וק"ל שן מועדת
היא לעולם וכו' היא צדקה
היחזק מוק שלם משלמת ואין
עדים מעידין מה אכלו,
מעט או הכנה, ועטעו צבל
השדה כי הכנה אכלו יומר
ממיר דמיהן של עוים הללו
(דב"ב ב"ב ז'.) וכו'.
למען עד כדי דמיהן.
של עוים, מימי מנו דיוכל
לממר בעל השדה לקוחין
הן נדי, דהא תפיסו כחו
ומהימן, כי קאמר נמי
ק' וכן ק"ל מהימן.
וק"ל האי מהימן בשבעה,
אכל נטפי ממיר דמיהן
ליכא מינו לא מהימן
אלא נעדים (שם). וזכי
דסרבלא. מספריה של
סוקי נגדים (שבועות הו:).
מיתמי. שהיה המועב
עדים שהן שלו ואמר
שהשאלם לאצי התומים,
ומלאפיקוהו רבא מיתמי,
ש"מ דסבירא ליה אי הוה
אבוהון קאמן ואמר לקוחין
הן צדי אינו נאמן בשבעה,
דאי מהימן און ריחין
טענין שבעל יומי אביהם
לקחם ממך, ודוקא ספרי
דאגתא, שאין דאם עשוי
לנודד כהם דמיר, אבל שאר
ספריה און עשויין להשאל
ולהשכיר, לפי שמתקלקלן.
כמו ששנינו (ב"מ כט:)
בנומא ספריה לא ילמד את
לכתמה ולא יקרא אתר
עמו, ויכול לומר לקוחין הן
צדי ואין צריך לכתוב שער
מכירה אלל לרווחא דמילתא
שלא יטרך לשבע, וכן
קולתו מיר' יתקן הלוי (שם).
הדרן עלך המקבל

ימירא הוא. לללו משום שאר דברים וכיון דיתירא הוא לללו
וכתביה קמתא שדייה נמי אריחים ורכב שאין לך להוילאם
ממשמע כי נפש הוא חובל על כרחך. אבל הכא כי אם צלי אש
לאו לאוהרה אתא לאוסופי לאו ימירא אלל דתניא ומ"מ נא

HebrewBooks.org © Moznanim Publishers. No commercial use allowed.

יתירא הוא כיון דיתירא הוא שדייה אריחים
ורכב אבל הכא כי אם צלי אש לאו יתירא
הוא דמבעי ליה לכדתניא (ב) בשעה שישנו
בקום אכול צלי ישנו ויבל תאכל נא בשעה
שאינו בקום אכול צלי אינו בבל תאכל נא
תניא כוותיה דרב יהודה דחבל זוג של ספרים
ווצמד של פרות חייב שתיים זה בעצמו וזה
בעצמו אינו חייב אלא אחת ותניא אידך
חבל זוג של ספרים וצמד של פרות יכול לא
יהא חייב אלא אחת ת"ל לא יחבול ריחים
ורכב מה ריחים ורכב שהן מיוחדין שני כלים
ועושין מלאכה אחת וחייב על זה בפני עצמו
ועל זה בפני עצמו אף כל דברים שהן שני
כלים מיוחדים ועושין מלאכה אחת חייב על
זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו ההוא
גברא דחבל סכינא דאשכבתא מחבריה
אתא לקמיה דאביי ז"ל ויל אהדריה דהוי ליה
כלי שעושים בו אכול נפש ותא קום בדינא
עלה רבא אמר דלא צריך למיקם בדינא עלה
ויכול למעון עד כדי דמיהן ואביי לית ליה
ההיא סברא מאי שנא מהנהו עיזי דאכלי
חושלא בנהרדעא ואתא מרא דחושלא ותפס
להו קא טעין טובא ואמר אבוה דשמואל
יכול למעון עד כדי דמיהן והתם לאו מירי
דעברא לאושולי ולאוגורי הוא הכא מירי
דעביד לאושולי ולאוגורי הוא דשלה רב
הונא בר אבין ידברים העשוין להשאיל
ולהשכיר ואמר לקוחין הן בידי אינו נאמן
ורבא לית ליה האי סברא והוא רבא יאפיק
זוגא דסרבלא וספרא דאגרתא מיתמי
בדברים העשוין להשאיל ולהשכיר אמר
לך רבא האי נמי כיון דמיפגמא קפדי
אינשי ולא מושלי:

הדרן עלך המקבל

חובל אש מודה לך או אם יש עדים ישלם ואם לאו ישבע שבעת
הסת: רבא אמר. כיון דמשכניה ואין עדים שמשכנו היה יכול
למעון לקוחה היא צדי לא צריך למיקם דנינא עילייה דקנה
ליה משכנו ליבעע ולטעול עד כדי דמיו: חושלא. שערין קלופים:
לאו מירי הוא דעביד לאושולי וכו'. שאין אדם משכיר ומשאל עוים
שלו הלכך יכול לטעון לקוחין הן צדי היכא דאין עדים שאפסס
מרטותם של בעליהן: זוגא דסרבלא. מספריה גחוזין צהן נמרי:
אפילו מיתמי. שהביאו הבעלים עדים שהיו שלהן והן טוענין השאלנוס
לאציהם של אלו ואפיקוהו רבא מינייהו משום דברים העשוין להשאיל
ולהשכיר. ואם אימא דיכול לטעון לקוח הוא צדי ימתי כי לא טענו
נמי און טענין להו:

הדרן עלך המקבל

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קטז.

לרבא אין לוקין אחי ומבושל בחמי טבירא מדקאמר אלל כי אם
צלי אש למאי אתא וכ"ש לאציי דאמר אין לוקין על לאו שכללות
ומוקי כי אם צלי אש לכדתניא ומכאן קשה על פירוש הקונט' דפי'
צפרק כל שעה (פסחים דף מהל').

HebrewBooks.org © Moznanim Publishers. No commercial use allowed.

יתירא הוא כיון דיתירא הוא שדייה אריחים
ורכב אבל הכא כי אם צלי אש לאו יתירא
הוא דמבעי ליה לכדתניא (ב) בשעה שישנו
בקום אכול צלי ישנו ויבל תאכל נא בשעה
שאינו בקום אכול צלי אינו בבל תאכל נא
תניא כוותיה דרב יהודה דחבל זוג של ספרים
ווצמד של פרות חייב שתיים זה בעצמו וזה
בעצמו אינו חייב אלא אחת ותניא אידך
חבל זוג של ספרים וצמד של פרות יכול לא
יהא חייב אלא אחת ת"ל לא יחבול ריחים
ורכב מה ריחים ורכב שהן מיוחדין שני כלים
ועושין מלאכה אחת וחייב על זה בפני עצמו
ועל זה בפני עצמו אף כל דברים שהן שני
כלים מיוחדים ועושין מלאכה אחת חייב על
זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו ההוא
גברא דחבל סכינא דאשכבתא מחבריה
אתא לקמיה דאביי ז"ל ויל אהדריה דהוי ליה
כלי שעושים בו אכול נפש ותא קום בדינא
עלה רבא אמר דלא צריך למיקם בדינא עלה
ויכול למעון עד כדי דמיהן ואביי לית ליה
ההיא סברא מאי שנא מהנהו עיזי דאכלי
חושלא בנהרדעא ואתא מרא דחושלא ותפס
להו קא טעין טובא ואמר אבוה דשמואל
יכול למעון עד כדי דמיהן והתם לאו מירי
דעברא לאושולי ולאוגורי הוא הכא מירי
דעביד לאושולי ולאוגורי הוא דשלה רב
הונא בר אבין ידברים העשוין להשאיל
ולהשכיר ואמר לקוחין הן בידי אינו נאמן
ורבא לית ליה האי סברא והוא רבא יאפיק
זוגא דסרבלא וספרא דאגרתא מיתמי
בדברים העשוין להשאיל ולהשכיר אמר
לך רבא האי נמי כיון דמיפגמא קפדי
אינשי ולא מושלי:

אפילו צריחים ורכב אלל אחת ע"כ נראה לר"י דגרס תניא אידך
בלל וי"ו וכן גרס ר"ח:

בל"ים שעושין בהם אוב"ל נפש. נראה לר"י דוקא כלים אבל
אוכלים עלמנ מותר לחבול:

והא רבא אפיק זוגא דסרבלא וספרא דאגרתא בו'. ומימה דהכא
משמע (א) מטעם דעשוין להשאל ולהשכיר לחוד

אינו נאמן לומר לקוחין הן צדי וצפרק כל הנשבעים (שבועות דף מ:)
גבי ראוהו שהטמין כלים תחת כנפיו ואמר לקוחין הן אינו נאמן
קאמר ולא אמרן אלל בצעל הציט שאינו עשוי למכור כליו וכלים שאין
דיכין להטמין וצאיניש דלח ניע אכל ליכא כל הני נאמן ולא
אמרן אלל צדצרים העשוין להשאל ולהשכיר משמע אפילו
צדצרים העשוין להשאל ולהשכיר צעי כל הני ונראה לר"ת
כגרסת הספריים שינים וכן ר"ח ובכולו לא אמרן אלל צדצרים
שאין עשוין להשאל ולהשכיר אבל עשוין אין נאמן אפילו ליכא
שאין עשוין להשאל ולהשכיר כל שכן שאר ספריים כדאמר בכתובות (דף ג.)

חזק מכל הני וא"ת דהכא משמע דספריים עשוין להשאל ולהשכיר אפילו ספרא דאגרתא כל שכן שאר ספריים כדאמר בכתובות (דף ג.)
וזדקתו עומדת לעד זה הכותב ספריים ומשאלין לאחרים וקשה דתמן צהגול צתרא (ב"ק דף קד: ושם) המכיר כליו וספריו ציד אחר
אם יא לאו שם גניבה צעיר ישבע כמה נתן ויעול ואם לאו כל הימנו שאני אומר מכרם לאחר ולקחם זה הימנו ואמתי יהיה נאמן
זה לומר נגנזי לי צמגו דאי צעי אמר השאלתיו לך ואף על גב דקאמר צפרק כל הנשבעין דאחזקי אינשי בגנזי לא מחזקיין ואין
נאמן לומר גנובים צמגו דאי צעי אמר שאלים היינו דאמר נגנזי לי אבל היכא דאמר גנז אחר נגנז לי ומכרם לך לאו
היינו אחזקי אינשי בגנזי דהא כמה גנזי איכא צשוקא ונראה לרבינו תם דהתם איירי במכירים שאין צעל הספריים רגיל להשאל
(ו) אותן שהם צדור ולמורי ה"ר דודי נראה לתרן דמנו להוילאם לא אחזקיין * ומינה למיר' בחוקת הצמים (ב"ב דף מד) דאמר מגו להוילאם
צ"ל כפירוש ר"ת וא"כ אפילו לא יא לאו שם גניבה צעיר נאמן לומר גנובים היכא דמלי למימר השאלתים לך:

הדרן עלך המקבל

עין משפט
נר מצוה

קנא א מיי פ"ח מהל'
קדן פסח הל' ד:
קנא ב מיי פ"ג מהל'
מלוה ולה הל' ג
ועיין בהשגות ובמגיד
משנה סגול לאון קפא
טוש"ע ח"מ סימן א סעף
י:

קנא ג מיי שם טוש"ע
שם סעי' ח:
קס ד מיי פ"ג מהל'
מלוה ולה הל' ג
ועיין בהשגות ובמ"מ
ובכ"מ פ"ח מהל' טוען
ועטען הלכה צ סמג עשין
זה טוש"ע ח"מ סי' טי' עב
סעי' י:

קסא ה מיי פ"ח מהל'
טוען ועטען הלכה
ג סמג שם טוש"ע ח"מ
שם ובסעי' יח וסעי' יט:
קסב ו מיי שם סמג שם
טוש"ע ח"מ סי' טי' ז
סעי' יא יב יג וס' קנל
סעי' י:

קסג ז מיי שם הל' י:
קסד ח מיי שם עשין
מ"מ סמג שם
טוש"ע ח"מ סי' עב סעי'
יט וע"ש:

תורה אור השלם

1 אל תאכלו ממנו נא
ובשל מבשל בפנים פי
אם צלי אש ראשו על
קרציו ועל קרבו.
שמות יב ט
2 לא תחבל רחוק ורובך
פי נפש הוא חבל:
דברים כו ד